

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министър на здравеопазването

Изх. №/.....2023 г.

ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДОКЛАД

от

проф. Христо Хинков - министър на здравеопазването

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР - ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

На основание чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, внасям за разглеждане проект на Постановление на Министерски съвет (ПМС) за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет. С проекта на Постановление се предлагат изменения и допълнения на няколко нормативни акта – Наредба за единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалностите „Медицина“ и „Дентална медицина“ за образователно-квалификационна степен „магистър“, приета с Постановление № 245 на Министерския съвет от 2005 г. (обн. ДВ. бр. 94 от 2005 г., изм. бр. 95 от 2005 г., бр. 82 от 2006 г. и бр. 87 от 2008 г.), Наредба за единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалността „Фармация“ за образователно-квалификационна степен „магистър“, приета с Постановление № 61 на Министерския съвет от 2005 г. (обн. ДВ. бр. 32 от 2005 г., изм. бр. 94 2005 г., бр. 82 от 2006 г., бр. 87 от 2008 г. и бр. 26 от 2009 г.), Наредба за единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалностите „Медицинска сестра“, „Акушерка“ и „Лекарски асистент“ за образователно-квалификационна степен „бакалавър“, приета с Постановление № 248 на Министерския съвет от 2005 г. (обн.

ДВ. бр. 95 от 2005 г., изм. бр. 82 от 2006 г., бр. 88 от 2010 г. и бр. 32 от 2016 г.), Наредба за единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалностите от професионално направление „Здравни грижи“ за образователно-квалификационна степен „професионален бакалавър по ...“, приета с Постановление № 238 на Министерския съвет от 2008 г. (обн. ДВ. бр. 87 от 2008 г.) и Наредба за единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалността „Управление на здравните грижи“ за образователно-квалификационните степени „магистър“ и „бакалавър“ от професионално направление „Обществено здраве“.

Причините, които налагат предложените изменения и допълнения са:

1. Реализираните промени в областта на средното образование и изучаването на профилиращи учебни предмети в 11 и 12 клас, поради което не във всички дипломи за средно образование, издавани след 2022 година, фигурират учебните предмети биология и химия или държавни зрелостни изпити по тях.

Действащите наредби за единните държавни изисквания по медицина, дентална медицина и фармация предвиждат балообразуващи оценки при класиране на кандидатите да бъдат оценките от държавните зрелостни изпити, а ако няма такива – от курса на обучение, по учебните предмети биология и химия от дипломата за средно образование. Тези наредби са разработени по време, когато всички завършващи ученици са изучавали учебните предмети биология и химия (т.е. били са поставени при равни условия). След реализираната промяна в областта на средното образование обаче вече само една част от завършващите средно образование ученици изучават тези предмети, поради което действащото изискване в посочените наредби към момента се явява в несъответствие с нея. По тази причина е необходимо синхронизиране между изискванията за кандидатстване по специалностите медицина, дентална медицина и фармация и направените промени в средното образование. С предложението за приемане на проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет отпада изискването оценките от държавните зрелостни изпити, а ако няма такива - от курса на обучение, по учебните предмети биология и химия от дипломата за средно образование за прием по специалностите медицина, дентална медицина и фармация да са балообразуващи.

2. Непълнота по отношение възможността за провеждане на практическото обучение (учебна практика и преддипломен стаж) и упражненията в обучението за придобиване на образователно-квалификационна степен „професионален бакалавър по ...“ по специалност „Масажист (с увредено зрение)“;

В действащата Наредба за единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалностите от професионално направление „Здравни

грижи“ за образователно-квалификационна степен „професионален бакалавър по ...“ е налице непълнота по отношение провеждането на практическото обучение (учебна практика и преддипломен стаж) и упражненията в обучението за придобиване на образователно-квалификационна степен „професионален бакалавър по ...“ по специалност „Масажист (с увредено зрение)“. В разпоредбата на чл. 6, ал. 2 на наредбата е предвидено, че практическото обучение (учебна практика и преддипломен стаж) и упражненията се провеждат от преподаватели, завършили съответната медицинска специалност, с образователно-квалификационна степен „бакалавър“ или „магистър“ по специалността „Управление на здравните грижи“ от професионално направление „Обществено здраве“ с професионална квалификация „ръководител на здравните грижи и преподавател по практика“. Съответно практическото обучение и упражненията по специалност „Масажист (с увредено зрение)“ би следвало да се провеждат от преподаватели, завършили специалност „Масажист (с увредено зрение)“ с образователно-квалификационна степен „бакалавър“ или „магистър“ по „Управление на здравните грижи“. Специфичното състояние на масажистите с увредено зрение обаче ги затруднява от една страна да придобият „Управление на здравните грижи“, а от друга страна да осъществяват пълноценно преподавателска дейност, което ненужно стеснява кръга от преподаватели на тези студенти. В практическото обучение по тази специалност могат и следва да се включат и преподаватели със специалност „Рехабилитатор“ с образователно-квалификационна степен „бакалавър“ или „магистър“ по „Управление на здравните грижи“. Специалността „Масажист (с увредено зрение)“ обхваща част от специалността „Рехабилитатор“, която може да бъде изпълнявана от лица с увредено зрение, т.е. обучението на рехабилитаторите обхваща обучението на масажистите с увредено зрение. Това се потвърждава както от предвидените в единните държавни изисквания задължителни учебни дисциплини за специалността „Масажист (с увредено зрение)“, така и от заложените държавни изпити спрямо тези за специалност „Рехабилитатор“. По тази причина с предлаганата промяна на наредбата се дава възможност това обучение да се провежда и от преподаватели със специалност „Рехабилитатор“ с образователно-квалификационна степен „бакалавър“ или „магистър“ по специалността „Управление на здравните грижи“ от професионално направление „Обществено здраве“ с професионална квалификация „ръководител на здравните грижи и преподавател по практика“.

3. Липса на възможност лекарските асистенти да се обучават по специалност „Управление на здравните грижи“ по реда на Наредбата за единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалността „Управление на

здравните грижи“ за образователно-квалификационните степени „магистър“ и „бакалавър“ от професионално направление „Обществено здраве;

Действащата Наредба за единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалността „Управление на здравните грижи“ за образователно-квалификационните степени „магистър“ и „бакалавър“ от професионално направление „Обществено здраве“ не дава възможност лекарските асистенти да се обучават по специалност „Управление на здравните грижи“. Причината е от чисто технически характер – специалността „лекарски асистент“ е създадена след обнародването на единните държавни изисквания за придобиване на специалността „Управление на здравните грижи“ и затова не фигурира в наредбата сред изброените специалности, които дават достъп до това обучение. Професията „лекарски асистент“ е регулирана медицинска професия от професионално направление „Здравни грижи“ и тя също следва да дава достъп до обучение по специалността „Управление на здравните грижи“, аналогично на всички останали регулирани медицински професии от професионално направление „Здравни грижи“. Съответно към момента лекарските асистенти са третираны по-неблагоприятно от останалите медицински професии от професионално направление „Здравни грижи“. По тази причина с предлаганата промяна на Наредбата за единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалността „Управление на здравните грижи“ за образователно-квалификационните степени „магистър“ и „бакалавър“ от професионално направление „Обществено здраве“ се дава възможност и на лекарските асистенти да могат да се обучават по специалността „Управление на здравните грижи“, аналогично на останалите медицински професии от професионално направление „Здравни грижи.

4. Отстраняване на непълнота на наредбите за единните държавни изисквания по медицина, дентална медицина, фармация, регулираните медицински професии от професионално направление „Здравни грижи“ и за специалност „Управление на здравните грижи“ във връзка с изискванията на Закона за висшето образование по отношение посочване на минималния брой изискуеми кредити и с РМС № 96 от 02.02.2012г. за приемане на Национална квалификационна рамка на Република България по отношение посочване на съответното ниво по Националната квалификационна рамка и необходимост от синхронизиране с терминологията в Закона за лечебните заведения по отношение на лечебните заведения, които могат да провеждат практическо обучение на студенти.

Действащите разпоредби на Закона за висшето образование (чл. 42, чл. 44а) регламентират минимално изискуемия брой кредити за придобиването на образователно-квалификационните степени „професионален бакалавър“, „бакалавър“ и

„магистър“. Разпоредбата на т. 3 от ПМС № 96 от 02.02.2012г. за приемане на Национална квалификационна рамка на Република България регламентира, че нормативните актове в системата на средното и висшето образование следва да бъдат приведени в съответствие с нея. Към момента наредбите за единните държавни изисквания по медицина, дентална медицина, фармация, регулираните медицински професии от професионално направление „Здравни грижи“ и за специалност „Управление на здравните грижи“ не са пълни по отношение посочване на минималния брой изискуеми кредити и на съответното ниво по Националната квалификационна рамка.

В допълнение действащите разпоредби на наредбите за единните държавни изисквания за регулираните медицински професии регламентират, че практическата подготовка на студентите се провежда в лечебни заведения, получили положителна акредитационна оценка по реда на Закона за лечебните заведения. Законът за лечебните заведения (Глава десета. Участие на лечебните заведения в медицинското образование) е изменен с ДВ, бр. 102 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г., като предвидената в закона акредитация на лечебните заведения за обучение на студенти и специализанти е заменена с одобрение от министъра на здравеопазването за обучение на студенти и специализанти. Съответно след 01.01.2019г. лечебните заведения не получават положителна акредитационна оценка, а одобрение от министъра на здравеопазването за обучение на студенти и/или специализанти.

С предлагания проект на ПМС за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет се цели:

1. синхронизиране на съществуващите изисквания при кандидатстване по специалностите медицина, дентална медицина и фармация с реализираните промени в средното образование и създаване на равнопоставеност на всички кандидати;
2. отстраняване на непълнота по отношение провеждането на практическото обучение и упражненията в обучението за придобиване на образователно-квалификационна степен „професионален бакалавър по ...“ по специалност „Масажист (с увредено зрение)“;
3. предоставяне на лекарските асистенти достъп до обучение по специалност „Управление на здравните грижи“, аналогично на всички останали регулирани медицински професии от професионално направление „Здравни грижи“;
4. привеждане в съответствие на наредбите за единните държавни изисквания по медицина, дентална медицина, фармация, регулираните медицински професии от професионално направление „Здравни грижи“ и за специалност „Управление на здравните грижи“ с изискванията на Закона за висшето образование по отношение

посочване на минималния брой изискуеми кредити, с РМС № 96 от 02.02.2012г. за приемане на Национална квалификационна рамка на Република България по отношение посочване на съответното ниво по Националната квалификационна рамка и с терминологията в Закона за лечебните заведения по отношение на лечебните заведения, които могат да провеждат практическо обучение на студенти.

Очакваните резултати от приемането на предлагания проект на нормативен акт са:

1. премахване на съществуващото противоречие между настоящите изисквания за балообразуващи оценки при приема на студенти по медицина, дентална медицина и фармация и липсата на такива учебни предмети и/или оценки от държавни зрелостни изпити в дипломите за средно образование, издавани в Република България след 2022г. В резултат на приемането и прилагането на предложения проект ще се постигне равнопоставеност на всички кандидати и ще се избегне по-неблагоприятно третиране на кандидати, които не са имали възможност или не са избрали в X клас да изучават профилиращи учебни предмети биология и здравно образование и химия и опазване на околната среда.

2. осигуряване на по-голям кръг от преподаватели, които могат да провеждат практическото обучение и упражненията на студентите по специалност „Масажист (с увредено зрение)“ чрез премахване на съществуващото ненужно ограничение по отношение на преподавателите със специалност „Рехабилитатор“ с образователно-квалификационна степен „бакалавър“ или „магистър“ по специалността „Управление на здравните грижи“ от професионално направление „Обществено здраве“ с професионална квалификация „ръководител на здравните грижи и преподавател по практика“;

3. осигуряване на равнопоставеност на лекарските асистенти с останалите регулирани медицински професии от професионално направление „Здравни грижи“ по отношение възможността да се обучават по специалност „Управление на здравните грижи“;

4. премахване на съществуващото несъответствие и непълнота на наредбите за единни държавни изисквания спрямо Закона за висшето образование, РМС № 96 от 02.02.2012г. и Закона за лечебните заведения, като по този начин наредбите ще бъдат синхронизирани с посочените нормативни актове.

Предложеният проект на ПМС за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет, няма да окаже въздействие върху държавния бюджет, поради което е приложена финансова обосновка съгласно Приложение 2.2 към чл. 35, ал. 1, т.

4, буква „б“ от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Проектът на Постановление на Министерски съвет е съгласуван в съответствие с чл. 32, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация. Проектът е публикуван на интернет-страницата на Министерството на здравеопазването и на Портала за обществени консултации заедно с доклада и предварителната оценка на въздействието съгласно чл. 26, ал. 3 от Закона за нормативните актове.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

Предвид изложеното и на основание чл. 177 от Закона за здравето и чл. 8, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, предлагам Министерският съвет да приеме проекта на Постановление за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет.

ПРОФ. ХРИСТО ХИНКОВ

Министър на здравеопазването